

PETITIE TEGEN HET KRAAKVERBOD

Wij,

voorstanders van kraken als middel tegen leegstand en woningnood,

CONSTATEREN:

- DOEL** dat het wetsvoorstel Kraken en Leegstand (ingediend op maandag 9 februari 2009 door de parlementsleden Ten Hoopen, Slob en Van der Burg) vastgoedeigenaren op onredelijke wijze bevoordeelt. Wij zijn het niet eens met het strafbaar stellen van kraken, noch met de genoemde maatregelen tegen leegstand. De indieners hebben zichzelf slecht geïnformeerd over de feiten rond leegstand, woningnood en kraken, en pogen een strenge norm in te stellen die echter in daad tekortschiet om leegstand en woningnood echt aan te pakken. Daarom pleiten wij ervoor dat de Tweede en Eerste Kamer het wetsvoorstel zullen afkeuren;
- VOORDELEN VAN KRAKEN** dat kraken nog steeds vanwege maatschappelijke en sociale beweegredenen gebeurt. Kraken is een effectieve manier om aan gebruik onttrokken panden weer een functie te geven, bijvoorbeeld als huisvesting voor mensen met acute woningnood of als sociale ontmoetingsruimtes. Bovendien kan kraken bijdragen aan het behoud van sociale huisvesting, het bestrijden van speculatie, het stimuleren van nieuwe culturele en maatschappelijke initiatieven en het beschermen van monumentale panden tegen sloop. In het nieuwe *Witboek Kraken* (januari 2009) wordt dit ruimschoots aangetoond;
- AFWEGING SOCIAAL RECHT** dat de indieners van het wetsvoorstel inzetten op het eigendomsrecht, terwijl het gaat om het recht op gebruik. Als een pand minstens een jaar lang niet gebruikt is of met absolute zekerheid niet meer gebruikt gaat worden, dan kan iemand nu invulling geven aan dat gebruik tot het moment waarop de eigenaar het pand weer nodig heeft. De huidige wetgeving maakt dus een afweging die gericht is op de hele maatschappij, en behartigt niet alleen belangen van vastgoedeigenaren zoals het wetsvoorstel doet;
- NUTTELOZE NORM** dat de indieners verwachten dat door de afschrikwekkende werking van dit wetsvoorstel veel mensen zullen afzien van kraken. Dat zou aanvankelijk kunnen gebeuren, maar op de langere termijn zal kraken als maatschappelijk fenomeen blijven bestaan – zoals het overal ter wereld bestaat. Het wetsvoorstel zal hooguit het karakter van kraken in Nederland veranderen. Echter, zo'n verandering komt niemand ten goede;
- HUIDIGE WETGEVING AFDOENDE** dat een vastgoedeigenaar met de huidige civielrechtelijke instrumenten te allen tijde weer beschikking kan krijgen over een gekraakt pand in zijn bezit. De enige voorwaarde is dat hij aantoonbaar steekhoudende plannen heeft voor het pand. Is dat het geval, dan kan de eigenaar in korte tijd het eigen gebruiksrecht weer herstellen;
- JURIDISCH PROBLEMATISCH** dat bovendien het verwijderen van de passage over het “vorderen tot het verlaten van een pand” gemakkelijk tot misbruik kan leiden. Zo biedt het wetsvoorstel namelijk de mogelijkheid aan politieagenten om, zelfs als de eigenaar daartoe niet heeft gesommeerd, personen uit panden te verwijderen waarvan zij niet de eigenaar zijn. Een consequentie hiervan is dat zelfs als het gebruik (naderhand) door de eigenaar gedoogd wordt het toch ten onrechte onder de wet valt. Het belangrijkste nadeel is echter dat ook personen die geen kennis hebben van het feit dat het pand gekraakt is of die niet weten of hoeven te weten dat hun verblijf in het pand als strafbaar wordt aangemerkt, onder de wettekst vallen. Dat is dus een enorme aantasting van de rechtszekerheid.

HUIDIGE WONING- MARKT	dat de stelling van de indieners “Landelijk gezien is er geen sprake van woningnood en zelfs in grootstedelijk gebied zijn woningen beschikbaar” niet klopt. De indieners ontkennen de problemen op de Nederlandse woningmarkt met leegstand en wachtlijsten (zoals aangegeven in bijvoorbeeld de <i>Oude Kaart van Nederland</i> , het <i>Eindrapport Leegstand en Kraken</i> , en <i>De woningmarkt uit het slot, Van een aanbodgestuurde naar een meer vraaggestuurde woningmarkt</i>) in plaats van dat ze er iets aan willen doen. Daar komt bij dat kraken geen voordringen is. Krakers nemen juist panden in gebruik die buiten het woningverdeelsysteem vallen: leegstaande, vaak slecht onderhouden panden die niet verhuurd (kunnen) worden als woningen of die niet verkoopbaar zijn als bedrijfs- of kantoorpanden. Zo is het een goed middel om zonder meer bureaucratische rompslomp de druk op de wachtlijsten te verminderen;
GEEN VOORKO- MING LEEGSTAND	dat het wetsvoorstel wat betreft het voorkomen van leegstand zwak is, zoals ook werd geconstateerd door de G4, de VNG en de Raad van State. Gemeenten hebben al bevoegdheden om leegstand te bestrijden maar kunnen of wensen hier kennelijk geen gebruik van te maken. De nieuwe gereedschappen zoals omschreven in het wetsvoorstel – de mogelijke dwangsom en de mogelijkheid van, maar niet de verplichting tot, het inzetten van antikraak – zullen leegstand slechts in de hand werken omdat zij niets wezenlijks veranderen. De financiële prikkel is te laag en de mankracht ontbreekt nog altijd;
SLECHT GEÏNFOR- MEERD	dat de indieners van het wetsvoorstel slecht geïnformeerd zijn. Zij baseren hun ideeën over kraken op een zeer klein aantal gevallen. De NOS Ombudsman schrijft hierover: “Het is opmerkelijk dat een meerderheid in de Tweede Kamer afgaat op berichten in de media, met feiten die nog niet bewezen zijn. De politici checken die feiten kennelijk zelf ook niet;”
VERMEENDE VERHARDING	dat de analyse dat de kraakbeweging aan het verharden is, niet of onvoldoende door de feiten wordt ondersteund. Met het ‘klimaat van verharding’ verwijst het wetsvoorstel vooral naar een aantal incidenten dat niet typerend is voor kraken. De Raad van State merkt in dit verband terecht op dat “het niet zonder betekenis is dat uit de verkenning onder de G30 blijkt dat kraken zelden als een probleem wordt ervaren en steeds minder voorkomt ... De initiatiefnemers baseren hun stellingname op indirecte gegevens en ruwe schattingen, omdat over de omvang van het kraken geen valide landelijke gegevens bekend zijn;”
TOT SLOT	dat door eventuele aanneming van het wetsvoorstel een substantieel aantal mensen dat momenteel onderdak en werkruimte vindt en kan vinden door te kraken, die mogelijkheid verliezen zal. Maar kraken stelt individuen in staat via ongebruikte panden hun woningnood te verlichten. Niemand die de institutionele weg bewandelt, komt erdoor in het gedrang, en de nieuwverworven ruimte wakkert ook sociale en culturele initiatieven aan. Daarom is het sociale grondrecht op huisvesting een belangrijker recht dan het recht van vastgoedeigenaren om hun panden leeg te laten staan. Hierbij beroepen wij ons op Artikel 11 van het “Internationaal Verdrag inzake Economische, Sociale en Culturele Rechten” (IVESCR), op Artikel 31 van het “Europees Sociaal Handvest” (ESH) en op Artikel 9 van de “Maastricht Guidelines;”

EN VERZOEKEN DE LEDEN VAN DE STATEN GENERAAL:

- Om kraken van langdurig leegstaand vastgoed niet onder de strafwet te brengen;
- Om bij de invoering van wetgeving ernstig rekening te houden met de mensen die daardoor hun woonruimte zullen verliezen;
- Om het beleid ter bestrijding van leegstand te enten op de woningnood;
- Om kraken niet als een onoverkomelijk probleem te zien voor ondernemers, maar leegstand en woningnood als een groot probleem voor de samenleving.

WAS GETEKEND: